

СПРАВЕДЛИВІСТЬ ДЛЯ ВОЇНА ВАРТА ВСІХ ЗУСИЛЬ

2025: рік роботи
організації

Принцип

КОМАНДА

29 ФАХІВЦІВ

НАПРЯМИ

+ Захист
і просвіта

+ Аналітично-
адвокаційний
відділ

+ Комунікаційний
відділ

+ Проектний
відділ

+ Відділ
партнерств

+ Фінансовий
відділ

НАШ РІК У ЦИФРАХ

14 проєктів

9 нових угод
із донорськими
організаціями

18 аналітичних продуктів

1 конференція

у партнерстві з
Військовим омбудсманом,
Департаментом охорони
здоров'я МОУ, Головним
управлінням захисту прав
військовослужбовців МОУ

2100 людей

пройшли наші
навчання

710 справ

вирішила Спільнота
юристів Pro bono

10,1 млн грн виплат

добилися на
користь воїнів

648 632 USD

річний бюджет (за середньорічним курсом 1 USD = 42,00 грн)

РОБОТА «ПРИНЦИПУ» ЗА НАПРЯМАМИ

Адвокація

- Співпрацювали з ЦУ ЦВС ГШ щодо розгортання служб супроводу. Результат: реорганізація підходу до навчання служб супроводу та зміна навчальної програми. Аналітика щодо бізнес-процесів служб супроводу лягла в основу напрацювання ІКС Супровід
- Підтримали створення інституту Військового омбудсмена в Україні. Розробили пропозиції щодо структури та наповнення відповідного закону. Закон України «Про Військового омбудсмена» набрав чинності у жовтні 2025 року
- Стали частиною інформаційно-адвокаційної кампанії щодо небезпеки змін до Кримінального кодексу України у статті «Непокора» (проект закону України №13452). Станом на грудень 2025 року цей законопроект не був проголосований
- Конференція «Людина у війську 2025», яку «Принцип» організував в співпраці з органами

влади, стала важливою платформою для адвокації порядку денного реформ у сфері посилення людського капіталу у силах оборони

— Під час заходу Департамент охорони здоров'я МОУ представив нову Військово-медичну доктрину. Також обговорювалися щонайменше три підходи до організації такої системи.

— Серед ключових стейкхолдерів, які взяли участь у події – Військовий омбудсман Ольга Решетилова, заступники керівника Офісу Президента Павло Паліса та Ірина Верещук, Міністр у справах ветеранів Наталія Калмикова, заступник Міністра оборони України Євген Мойсюк

З нотатками конференції можна ознайомитися на сайті «Принципу» в розділі «Аналітика»

— Запустили роботу над окремою програмою підтримки близьких, які здійснюють довготривалий догляд ветеранів з інвалідністю. Підписали меморандум про співпрацю з Мінветеранів, на підставі якого створена робоча група для опрацювання концепції, цифрової послуги з компенсації та інших компонентів програми. Запуск програми запланований на 2026 рік

— Коаліція громадських організацій «Принцип», Veteran Hub, Юридична сотня та «Простір можливостей» завершили Концепції державної ветеранської політики щодо ветеранів та членів їхніх родин й напрацювати цільові моделі. Відбулася публічна презентація в Києві

Перед публічним заходом автори концепцій представили їх на закритій зустрічі Прем'єр-міністру України та Голові Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

— Підготували правки та коментарі до варіантів законодавства про ветеранську політику, статуси та підтримку. Станом на грудень 2025 року організація в партнерстві з членами вищезгаданої Коаліції підготувала альтернативний проєкт Кодексу України про захист державності, незалежності та статус захисників держави

— У співпраці із фахівцями з Українського центру охорони здоров'я та іншими партнерами напрацювали концепцію послуги з проведення медичного чекапу для ветеранів після звільнення зі служби. Концепція була підтримана Мінветеранів, також знайшла підтримку у Прем'єр-міністра України та Віцепрем'єр-міністра з цифрової трансформації. Розробка послуги запланована на 2026 рік

— Розпочато адвокацію рекомендацій «Принципу» щодо поліпшення процесу переходу від військової служби до цивільного життя (в рамках цієї роботи здійснено 14 зустрічей високого рівня, зокрема з Міністром економічного розвитку, керівницею Державної служби зайнятості, керівником Департаменту соціального захисту МОУ). Дослідження представили на урядовому засіданні Координаційного штабу під керівництвом Мінветеранів

Рекомендації, підкріплені аналітичним дослідженням, залишаються єдиним прикладом сформульованого бачення у цьому питанні

АНАЛІТИКА

18 ДОСЛІДЖЕНЬ

Головні продукти

1. Перехід від військової служби до цивільного життя: контексти, досвіди, рішення
2. Правопорядок та дисципліна у війську: Аналіз правової рамки відповідальності командирів та викликів її застосування на практиці
3. Патронатні служби в українському війську: Від низової ініціативи до змін функціоналу бригади
4. Служби супроводу. Опис процесів роботи
5. Future Force of Ukraine: Key Priorities in the Development of Human Capital in the Defence Forces
6. Конфіденційне повідомлення про правопорушення у війську: іноземний досвід та рекомендації для України
7. Шлях до ефективної психологічної підтримки військовослужбовців ЗСУ: інтегрований погляд на виклики та пошук дієвих рішень
8. Підхід «рівний-рівному» у реабілітації військовослужбовців та ветеранів

З публічними роботами ви можете ознайомитися на сайті «Принципу» grupsur.org в розділі [«Аналітика»](#)

ЗАХИСТ І ПРОСВІТА

Запустили освітній напрям з власною онлайн-платформою courses.pryncyp.org

17 освітніх продуктів

для військових,
ветеранів, юристів,
ТЦК та СП та
надавачів послуг

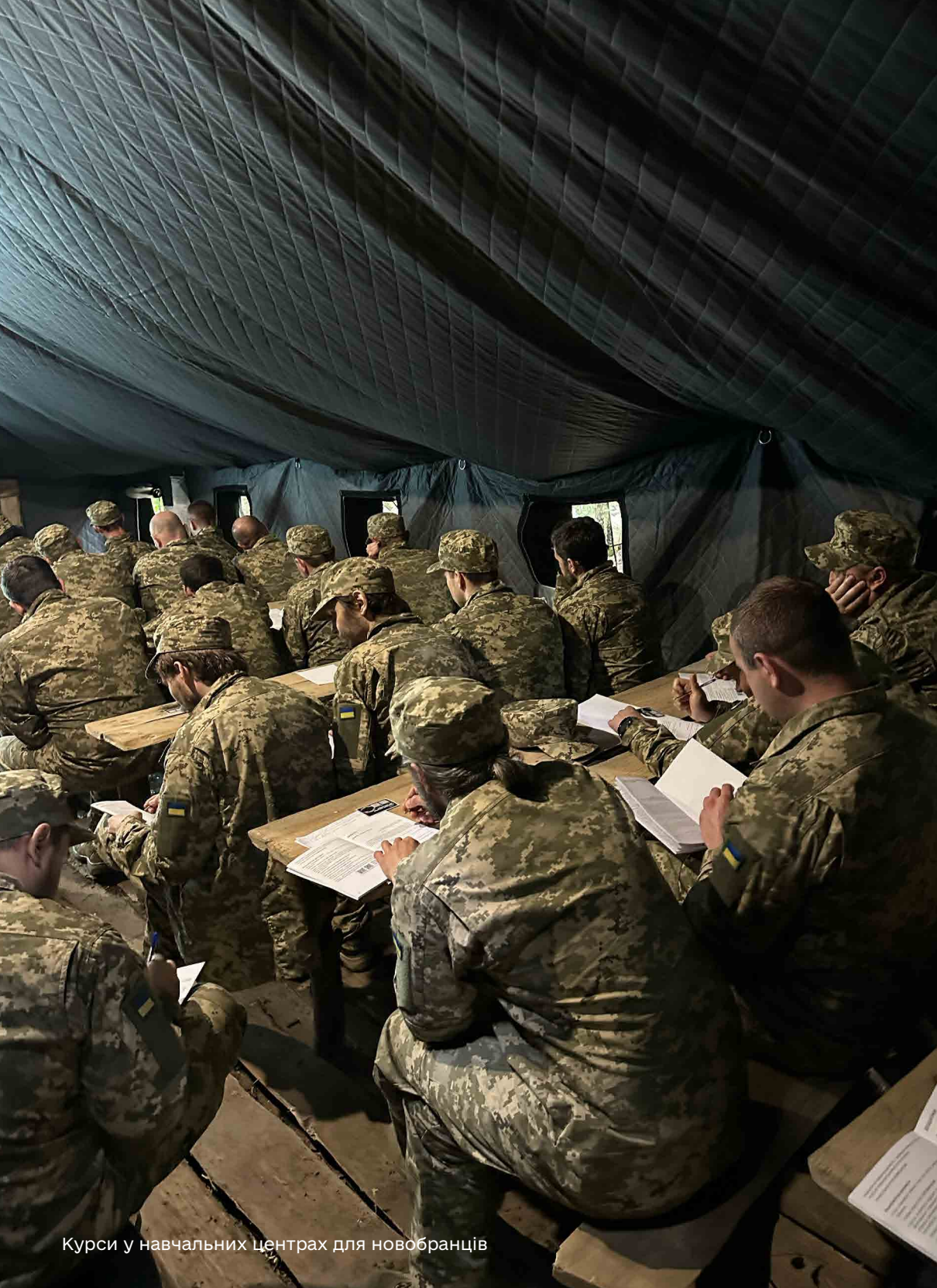
2100 учасників

наших освітніх
програм

Відкрили простір

для навчання у Києві

Курси у навчальних центрах для новобранців

СПІЛЬНОТА ЮРИСТІВ PRO BONO

**140
юристів**

брали участь
в нашій програмі
для волонтерів,
безоплатно
консультуючи воїнів

**710
вирішених
справ**

**8 виграних
судових справ**

рішення за якими набрали
законної сили та були
реалізовані

10 125 621 ГРН

виплат добились юристи
на користь поранених

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

 19 054

кількість всіх поширених
інформаційних матеріалів
для військових та
матеріалів про їхні права

**Вступ до війська:
перші кроки
новобранця**

Новий посібник

**Звільнення
з полону: алгоритм
подальших кроків**

Новий посібник

Ці та інші інформаційні довідки ви можете завантажити
на сайті pryncyp.org в розділі [«Матеріали»](#)

ПРАВОВИЙ НАВІГАТОР ДЛЯ ВІЙСЬКОВО- СЛУЖБОВЦІВ, ВЕТЕРАНІВ ТА ЇХНІХ СІМЕЙ

158 000

унікальних
переглядів
web-версії

460 000

за період від старту
платформи у 2023 р.

13 000

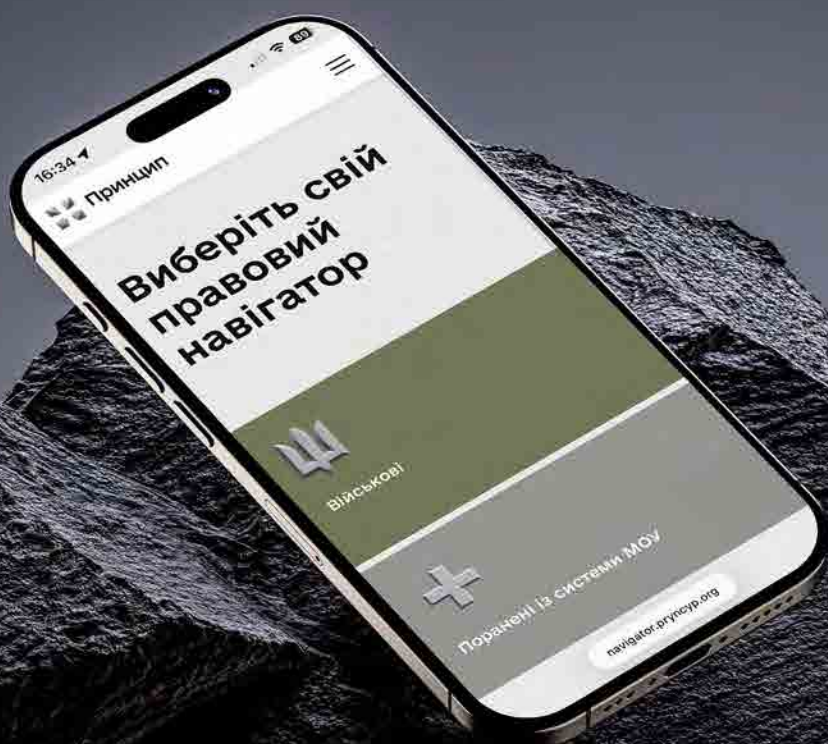
завантажень
мобільної версії

**Правовий навігатор
для іноземних
добровольців**

запуск на foreigners.navigator.pryncyp.org

Чотири мови

українська, англійська,
португальська, іспанська

КОМУНІКАЦІЇ

25 000 читачів

у Facebook

30 000 читачів

в Instagram

100 згадок

у національних та закордонних медіа — експертні матеріали регулярно виходять в онлайн-виданнях «Українська правда», «LB», «NV»

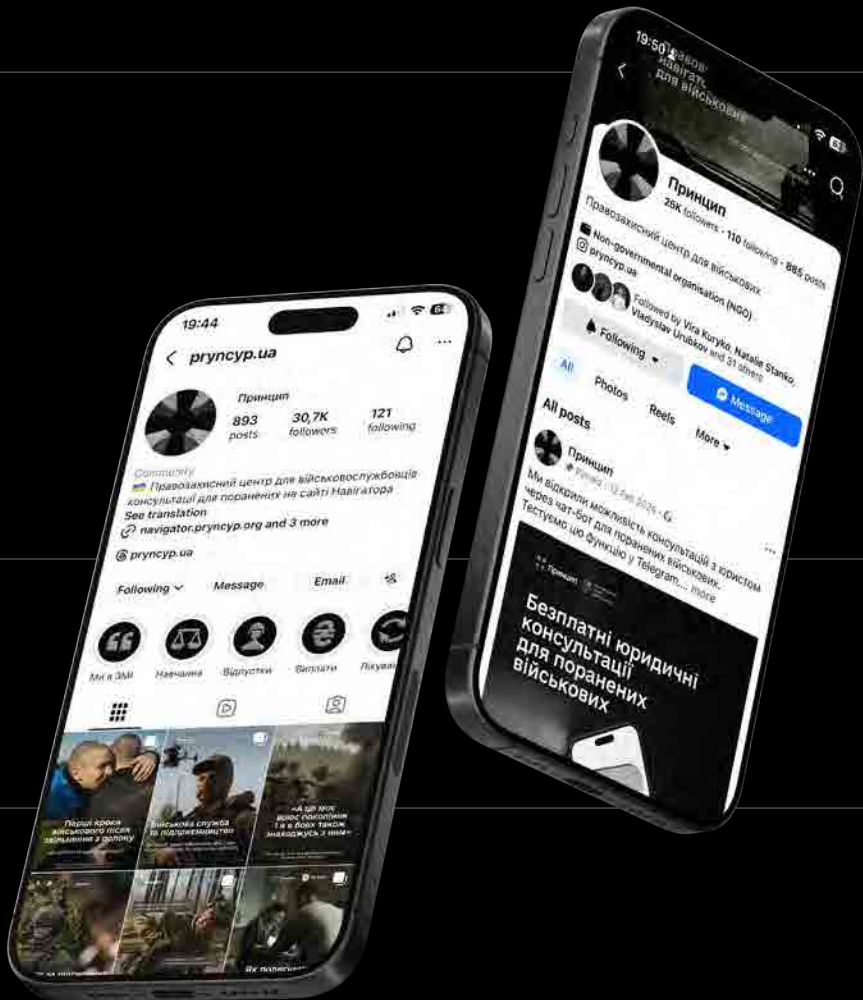
15 епізодів подкасту

із «Суспільне Новини»
«У справах військових».
Перегляд доступний на Youtube-каналі «Суспільне Новини»

3 епізоди подкасту

із Характер Медіа. Перегляд доступний на Youtube-каналі «Характер»

ПРОЄКТИ В КОЛАБОРАЦІЇ З ПАРТНЕРАМИ

Держава [для] ветеранів

подкаст про потреби та добробут ветеранів, ветеранок і їхніх сімей. Доступний на YouTube-каналі Veteran Hub

Nostos. Повернення героїв

у партнерстві з Суспільним, ГО «Центр зайнятості вільних людей» та Українським ветеранським фондом

Проект з медіаграмотності для військовослужбовців та ветеранів

у співпраці з ініціативою «Як не стати овочем». Перегляд доступний на Youtube-каналі «Як не стати овочем»

ПАРТНЕРИ

Військо	Донори	Органи влади	Ветеранські спільноти та громадські організації
1 корпус Національної гвардії України «Азов»	Посольство Королівства Нідерландів	Міністерство оборони України Департамент охорони здоров'я Головне управління захисту прав військово-службовців	Veteran Hub
2 корпус Національної гвардії України «Хартія»	IREX	Центральне управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України	Простір Можливостей
Медична служба 3 Армійського корпусу	Front Line Defenders	Міністерство охорони здоров'я України	Юридична сотня
59 ОШБр безпілотних систем ім. Якова Гандзюка СБС	CPVA	Міністерство у справах ветеранів України	PSDinfo
412 ОБр СБС Nemesis	GMF	Міністерство цифрової трансформації України	Company Group

Дякуємо усім, хто довірився
нашій експертизі

Освітньо-наукові організації та заклади

Медіа

Бізнес

Аналітичний
центр Cedos

Суспільне

Аврора

Український
центр охорони
здоров'я (УНС)

Українська
правда

UKRNAFTA

Центр психічного
здоров'я
НаУКМА

Характер
Медіа

BuildApps

Київська школа
економіки (KSE)

Ґрунт

MacPaw

Національний юридич-
ний університет імені
Ярослава Мудрого

Мілітарний

Abrams

ПАРТНЕРИ

Військо	Донори	Органи влади	Ветеранські спільноти та громадські організації
Патронатна служба 47 ОМБр «Щит Магури»	PFRU	Міністерство соціальної політики України	Військова школа «Борівітер»
Патронатна служба «спец-підрозділу Тимура» ГУР МОУ	FBA	Міністерство економіки України	ВГО «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
Патронатна служба «Янголи» ЗАК	ZMINA	Військовий Омбудсман	Благодійний фонд Сергія Притули
71 окрема егерська бригада ДШВ	Міжнародний фонд «Відродження»	Профільні комітети у Верховній Раді	
49 окремий штурмовий батальйон «Карпатська Січ» ЗСУ	Київський хаб прав людини	Національна служба здоров'я України	
Центр рекрутингу іноземців та осіб без громадянства МОУ	Фундація Змін	Державна служба зайнятості України	
	ICAP		

Дякуємо усім, хто довірився
нашій експертизі

**Освітньо-наукові
організації
та заклади**

Медіа

Бізнес

Громадське

ArtLine

NV

RiotDivision

Radio ROKS

Transport
Service Group

Принцип
правозахисний центр
для військовослужбовців

Сайт: pryncyp.org Facebook: fb.com/pryncypua
Instagram: pryncyp.ua X(Twitter): pryncyp.ua

Автори фото: Арсен Дзодзаєв, Катерина Дорошенко,
Маргарита Нікітіна, Станіслава Пархімович, Юрій Строкань, Януш